

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. februar 2009
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2009-151-0263
Dok.: MAR40433

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 216 som Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har stillet til justitsministeren den 6. februar 2009 (Alm.del).

Brian Mikkelsen

/

Cristina A. Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Spørgsmål nr. 216 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
(Alm. del):**

”Vil ministeren redegøre for reglerne for transport af fjerkræ?”

Svar:

1. Justitsministeriet har ved besvarelsen af spørgsmålet lagt til grund, at der med formuleringen ”reglerne for transport af fjerkræ” sigtes til de almindelige betingelser for *vejtransport* af fjerkræ, herunder reglerne om transportegnethed, indretning af køretøjer mv.

Transport af dyr er navnlig reguleret i Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter m.v. (herefter transportforordningen), der siden den 5. januar 2007 har fundet anvendelse i EU. Justitsministeriet har endvidere den 21. december 2006 udstedt bekendtgørelse nr. 1729 om beskyttelse af dyr under transport (herefter transportbekendtgørelsen), der supplerer transportforordningen på visse punkter. Transportbekendtgørelsen trådte ligeledes i kraft den 5. januar 2007.

Transportbekendtgørelsens kapitel 3 indeholder – set i forhold til transportforordningen – en række supplerende (skærpede) regler, som alene finder anvendelse på transport af pattedyr og fugle, der fuldt ud afvikles i Danmark, jf. bekendtgørelsens § 13.

Hjemlen til at fastsætte sådanne skærpede nationale regler findes navnlig i transportforordningens artikel 1, stk. 3, hvoraf det fremgår, at forordningen ikke til hinder for, at der på nationalt plan kan træffes strengere foranstaltninger med henblik på at forbedre dyrenes velfærd under transport, der fuldt ud afvikles inden for et EU-medlemslands område, eller som i forbindelse med søtransport indledes på medlemslandets område.

2. Efter artikel 6, stk. 3, i transportforordningen skal transportvirksomheder transportere dyr i overensstemmelse med de tekniske forskrifter i bilag I til transportforordningen.

Kapitel I i bilag I til transportforordningen indeholder kravene til dyrs transportegnethed. Det fremgår bl.a. heraf, at ingen dyr må transporteres, medmindre de er egnede til den påtænkte transport, og at alle dyr skal

transporteres under sådanne forhold, at de ikke kommer til skade eller påføres unødige lidelse, jf. pkt. 1. Endvidere fremgår det, at tilskadekomne dyr og dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces, betragtes som ikke-egne til transport, jf. pkt. 2. Transportforordningen indeholder på dette sted en liste over, hvornår dette ”især” er tilfældet.

Det fremgår endvidere af pkt. 3, at syge dyr eller tilskadekomne i en række nærmere opregnede tilfælde kan betragtes som egnede til transport. Det gælder f.eks., hvis de er lettere tilskadekomne eller syge og ikke vil blive påført yderligere lidelser som følge af transporten. Hvis der er tvivl om, hvorvidt dette er tilfældet, skal der indhentes veterinærrådgivning.

Dyr, der bliver syge eller kommer til skade under transporten, skal endvidere ifølge pkt. 4 adskilles fra de andre dyr og ydes førstehjælp så hurtigt som muligt. De skal underkastes passende dyrlægebehandling og om nødvendigt nødslægtes eller aflives, uden at de påføres unødige lidelser.

I pkt. 5 fastslås det, at der ikke må anvendes beroligende midler til dyr, der skal transporteres, medmindre det er strengt nødvendigt for at sikre dyrenes velfærd, og da kun under dyrlægekontrol.

Det bemærkes, at efter Justitsministeriets opfattelse kan opregningen i pkt. 2., som nævnt ovenfor, ikke anses for udtømmende. Det er derfor vurderingen, at det er muligt at fastsætte nationale bestemmelser, hvorefter hele kategorier af dyr ikke anses for egnede til transport, forudsat at de pågældende kategorier angår dyr, som kan anses som ”tilskadekomne dyr” eller ”dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces.”

På den baggrund indeholder transportbekendtgørelsen en bestemmelse om, at høner, som sendes til slagting efter at have indgået i en produktion af konsumæg (udsætterhøner), ikke anses for egnet til transport, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 finder dog ikke anvendelse, hvis indfangningen, håndteringen og transporten sker i overensstemmelse med retningslinjer, som er udarbejdet af Det Danske Fjerkræraad og er godkendt af Justitsministeriet, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Kapitel II i transportforordningens bilag I indeholder en række krav til de anvendte transportmidler og indretningen af disse. Kapitlet består af 5 hovedpunkter og en række underpunkter til hvert hovedpunkt. Pkt. 1 vedrører alle transportmidler, og herudover indeholder pkt. 2 og 5 et antal supplerende bestemmelser for henholdsvis vej- eller jernbanetransport og transport i containere. Kravene under de forskellige punkter gælder, medmindre andet er anført alle dyrearter.

Af pkt. 1.1. i kapitel II fremgår, at transportmidler og containere samt disses udstyr skal være udformet og indrettet samt vedligeholdes og anvendes på en sådan måde, at dyrene ikke kommer til skade eller påføres lidelser, og sådan at dyrenes sikkerhed tilgodeses. Herudover skal dyrene ydes beskyttelse mod barske vejrforhold, ekstreme temperaturer og ugunstige klimatiske forandringer, og transportmidlerne skal nemt kunne rengøres og desinficeres. Transportmidlerne skal endvidere være udformet og indrettes således, at dyrene forhindres i at undslippe eller falde ud, og de skal kunne modstå bevægelsesrelaterede stresspåvirkninger. Dyrene skal endvidere under transporten være sikret en luftkvalitet og -mængde, som er passende for deres art, og der skal være adgang til dyrene, så det er muligt at tilse og passe dem. Gulvene skal være skridsikre, og gulvenes overflade skal begrænse udslip af urin og ekskrementer til et minimum. Endelig skal der være tilstrækkelig belysning til, at dyrene kan tilses og passes under transporten.

Endvidere fremgår det af pkt. 1.2., at der i det rum, hvor dyrene er anbragt, og på alle niveauer heri skal være tilstrækkeligt med plads til, at der kan sikres god ventilation oven over dyrene, når de står oprejst i normal stilling, idet dyrenes naturlige bevægelser under ingen omstændigheder må begrænses.

Det følger endvidere af pkt. 2.1., at de køretøjer, som dyrene transporteres i, skal være mærket tydeligt og synligt med angivelse af, at det er levende dyr, der transporteres. Dette gælder dog ikke, hvis dyrene transporteres i containere – i så fald er det containerne, der skal være mærket tydeligt og synligt med angivelse af, at det er levende dyr, der transporteres, og med et symbol, der viser, hvad der er toppen af containeren, jf. pkt. 5.1. Containerens top skal endvidere altid vende opad under transport og håndtering, og hårde stød og rystelser skal begrænses mest muligt. Containere skal endvidere fastgøres for at forhindre, at de flytter sig, når transportmidlet bevæger sig, jf. pkt. 5.2.

Kapitel III i bilag I til transportforordningen omhandler transportpraksis, nærmere bestemt kravene i forbindelse med pålæsning, aflæsning og håndtering (pkt.1) samt under transporten (pkt.2). Det fremgår bl.a. heraf, at hvis containere med dyr stables oven på hinanden i transportmidlet, skal der i forbindelse med transport af fjerkræ træffes fornødne foranstaltninger for at begrænse det problem, at dyr rammes af urin og ekskrementer fra andre dyr, der er anbragt højere oppe, og for at sikre dels containernes stabilitet, dels at ventilationen ikke hindres, jf. pkt. 1.7.

Endvidere fremgår det af pkt. 2.1., at under transporten skal pladsforholdene som et minimum skal opfylde de mindstekrav, der er fastsat for dyr og transportmidler i kapitel VII i bilag I til transportforordningen, jf. nedenfor. Der skal endvidere under transporten sørges for tilstrækkelig ventilation til dyrenes behov, under hensyntagen til især antallet og typen af dyr, der skal transporteres samt de vejrforhold, der forventes under transporten. Herudover skal containere, som det allerede fremgår af pkt. 1.7., som nævnt ovenfor, anbringes således, at ventilationen ikke forhindres, jf. pkt. 2.6.

Endelig fremgår det af pkt. 2.7., at under transporten skal dyrene med passende mellemrum og under særlig hensyntagen til reglerne i kapitel V tilbydes vand, foder og hvile i overensstemmelse med deres art. Medmindre andet er fastsat, skal pattedyr og fugle fodres mindst hver 24. time og vandes mindst hver 12. time. Vand og foder skal være af god kvalitet, og det skal gives til dyrene på en måde, som begrænser risikoen for forurening mest muligt. Der skal tages hensyn til, at dyrene skal vænne sig til fodrings- og vandingsmåden.

Herudover indeholder pkt. 2.1. i kapitel V i bilag I til transportforordningen et krav om, at fjerkræ, samt andre fugle og kaniner, der holdes som husdyr, skal have adgang til foder og vand i tilstrækkelige mængder, undtagen når transporten varer mindre end 12 timer eksklusive på- og aflæsningstiden, eller 24 timer for fugleunger af alle arter, forudsat at den tilendebringes senest 72 timer efter udrugning.

Kapitel VII i bilag I til transportforordningen indeholder regler om, hvor mange dyr, der må læsses ombord på transportmidlet, dvs. hvor tæt dyrene må stå. Udover arealkrav anvendes også udtrykkene lastetæthed og belægningsgrad. For så vidt angår kravene til lastetæthed i forbindelse med vej-, jernbane- og lufttransport finder bilag 2 i transportbekendtgørelsen imidlertid anvendelse. Kravene til lastetæthed ved transport af fjer-

kræ i containere i transportbekendtgørelsens bilag 2 er dog de samme som i kapitel VII i bilag I til transportforordningen.

Det fremgår således begge steder af pkt. E., at gulvarealet ved transport af fjerkræ i containere skal opfylde følgende mindstekrav:

Kategori	Areal
Daggamle kyllinger	21-25 cm ² pr. kylling
Fjerkræ på under 1,6 kg	180-200 cm ² pr. kg
Fjerkræ på 1,6 – 3 kg	160 cm ² pr. kg
Fjerkræ på 3 – 5 kg	115 cm ² pr. kg
Fjerkræ på over 5 kg	105 cm ² pr. kg

Tallene kan variere afhængigt af ikke blot fjerkræets vægt og størrelse, men også af dets fysiske tilstand, vejrforholdene og transportens sandsynlige varighed.

3. Som nævnt overfor under denne besvarelses punkt 1 indeholder transportbekendtgørelsens kapitel 3 indeholder – set i forhold til transportforordningen – en række supplerende (skærpede) regler, som alene finder anvendelse på transport af pattedyr og fugle, der fuldt ud afvikles i Danmark, jf. bekendtgørelsens § 13.

Efter § 15 i transportbekendtgørelsen påhviler det forinden transportens påbegyndelse afsenderen eller dennes repræsentant at drage omsorg for, at modtageren eller dennes repræsentant er underrettet om tidspunktet for dyrenes ankomst til bestemmelsesstedet. Endvidere påhviler det modtageren eller dennes repræsentant at tage vare på dyrene ved ankomsten til bestemmelsesstedet.

Herudover må dyr kun pålæsses transportmidler eller containere, som er grundigt rengjort og om fornødent desinficeret. Døde dyr, strøelse og ekskrementer skal fjernes så hurtigt som muligt, jf. transportbekendtgørelsens § 16.

Det følger endvidere af transportbekendtgørelsens § 17, at transport af lettere tilskadekomne eller syge dyr, som ikke påføres unødigt lidelse på grund af transporten, kun finde sted, hvis transportmidlets bund under transporten forsynes med et ekstra tykt lag egnet strøelse. Der skal i tilfælde af tvivl om, hvorvidt dyrene påføres unødigt lidelse på grund af transporten, indhentes en udtalelse fra en dyrlæge.

Endvidere skal fjerkræ i forbindelse med vej- og jernbanetransport transporteres i kasser, bure eller kurve med tæt bund og af en sådan størrelse, at dyrene kan bevæge sig mellem hinanden og stå oprejst uden at berøre låget med ryggen. Ved transport af længere varighed end 12 timer skal dyrene dog kunne stå oprejst uden at berøre låget med hovedet. Mindst to af kassens sider, eventuelt en af disse og låget, skal være forsynet med trådnet, tremmer eller ventilationsåbninger, således at en rigelig luftcirkulation er sikret under transporten, uden at dyrets hoved eller ben kan passere åbningerne. Kasserne (kurvene) må ikke stables således, at den fornødne luftcirkulation hindres, jf. transportbekendtgørelsens § 20, stk. 1.

Ved transport af slagtefjerkræ direkte fra producent til slagteri gælder kravene i § 20, stk. 1, 1. pkt., til transportkassens størrelse ved transport af kortere varighed end 12 timer ikke, når den anvendte kasse (kurv, bur) har en indvendig højde på mindst 35 cm, og alle dyr under transporten kan ligge ned samtidig uden at ligge ind over hinanden, jf. transportbekendtgørelsens § 20, stk. 2. Bestemmelsen i stk. 2 finder imidlertid ikke anvendelse ved transport af kalkuner, der er mere end 20 uger gamle, jf. transportbekendtgørelsens § 20, stk. 3.

Endelig fremgår det af transportbekendtgørelsens § 25, at gulvet i et transportmiddel skal være forsynet med passende strøelse eller tilsvarende materiale, der giver dyrene den fornødne komfort under hensyn til arten og antallet af dyr, der transporteres, transporttiden og vejrforholdene. Dette materiale skal sikre en passende absorption af urin og ekskrementer.